HOLY SEE PRESS OFFICE
OFICINA DE PRENSA DE LA SANTA SEDE
BUREAU DE PRESSE DU SAINT-SIEGE
PRESSEAMT DES HEILIGEN STUHLS

BOLLETTINO

SALA STAMPA DELLA SANTA SEDE

N. 0069

Lunedì 10.02.2003

Pubblicazione: Immediata

Sommario:

♦ LE UDIENZE
♦ VISITA "AD LIMINA APOSTOLORUM" DEI PRESULI DELLA CONFERENZA EPISCOPALE DELLA BIELORUSSIA
♦ RINUNCE E NOMINE
♦ COMUNICATO DEL PONTIFICIO CONSIGLIO PER LA PROMOZIONE DELL'UNITÀ DEI CRISTIANI

♦ LE UDIENZE

LE UDIENZE

Il Santo Padre ha ricevuto questa mattina in Udienza:

Ecc.mi Presuli della Conferenza Episcopale della Bielorussia, in Visita "ad Limina Apostolorum":

Em.mo Card. Kazimierz Świątek, Arcivescovo di Minsk-Mohilev; Amministratore Apostolico "ad nutum Sanctae Sedis" di Pinsk
con l'Ausiliare: S.E. Mons. Cyryl Klimowicz, Vescovo tit. di Arba
e con S.E. Mons. Kazimierz Wielikosielec, O.P., Vescovo tit. di Blanda, Ausiliare di Pinsk;

S.E. Mons. Aleksander Kaszkiewicz, Vescovo di Grodno
con l'Ausiliare: S.E. Mons. Antoni Dziemianko, Vescovo tit. di Lesvi;

S.E. Mons. Władisław Blin, Vescovo di Vitebsk;

Rev.mo Archimandrita Jan Sergiusz Gajek, M.I.C., Visitatore "ad nutum Sanctae Sedis" per i greco-cattolici in Bielorussia.

[00195-01.01]

VISITA "AD LIMINA APOSTOLORUM" DEI PRESULI DELLA CONFERENZA EPISCOPALE DELLA BIELORUSSIA● DISCORSO DEL SANTO PADRE IN LINGUA ORIGINALE● TRADUZIONE IN LINGUA ITALIANA

Pubblichiamo di seguito il discorso che il Santo Padre Giovanni Paolo II ha rivolto agli Ecc.mi Presuli della Conferenza Episcopale della Bielorussia, incontrati e ricevuti questa mattina, in separate udienze, in occasione della Visita "ad Limina Apostolorum":

● DISCORSO DEL SANTO PADRE IN LINGUA ORIGINALE

1. *"Прыказанне новае даю вам: палюбіце адзін аднаго, як Я палюбі вас, так вы палюбіце адзін аднаго" (Ян 13, 34).*

Дарагія і шаноныя Браты Біскупстве, гэтыя словы, якія Езус пакідае якасці запавету Апосталам у Вячэрніку, няспынна гучаць у нашым сэрцы!

Вітаю вас у доме Апостала Пятра! З любо'ю абдымаю кожнага з вас. Асаблівым чынам вітаю Вас, ксёндз Кардынал, Пастыр Мінска-Магілёскай мітраполіі, і сардэчна дзякую Вам за словы, з якімі Вы пажадалі звярнуцца да мяне ад імя не толькі іншых Сабрато па біскупству, але і ад усёй каталіцкай грамады Беларусі. Вітаю вас, любыя Пастыры Гродна, Пінску і Віцебску. З любо'ю накіроваюся маіх думках да маленькай, але руплівай каталіцкай грамады бізантыйскага абраду, спадкаемніцы міссыі Святога Ясафата, і вітаю Вялебнага Апостальскага Візітатара *ad nutum Sanctae Sedis*, які штодзённа займаецца яе апекай.

Любо Хрыстовая яднае нас. Менавіта Ягоная любо павінна напаняць наша жыццё і наша пастырскае служэнне ды заахвочваць да адналення нашай вернасці Эвангеллю і імкнення да сё больш вялікадушнага пасвячання апостальскай міссыі, якую нам даручы Пан.

2. Я добра памятаю наша спатканне красавіку 1997 года. Тады былі се падставы да глыбокай радасці, выкліканай вясной адналення касцёльнага жыцця вашай Краіне, якая надыйшла пасля зімы гвалтоных пераследавання, што цягнулася некалькі дзесяцігоддзя. Тады яшчэ былі добра заважальныя вынікі сістэматычнай атэізацыі вашага народа, асабліва моладзі, амаль понага знішчэння касцёльных структур і гвалтонага закрыцця месца хрысціянскага выхавання. Дзякуй Богу, гэты жёрсткі перыяд скончыся і жо на працягу некалькіх гадо працягваецца станочы, натхняючы здым.

За мінулае пяцігоддзе правядзенне Сынода Мінскай арцыдыяцэзіі і Пінскай ды Віцебскай дыяцэзій дало вам магчымасць лепей засяродзіць прыярытэтныя напрамкі пастырскай дзейнасці, выпрацоваючы ласныя планы апостальскай дзейнасці для розных патрэба даручанай вам тэрыторыі. На гэты раз вы прыбылі сюды, каб паведаміць мне аб плёне вашай адданай пастырскай працы, і, разам з вамі, я дзякую за гэта засёды міласэрнага і прадбачлівага Пана.

3. Цяпер размова ідзе аб планах на будучыню. Першае месца тут займае сям'я, якая таксама і Беларусі, нажаль, перажывае сур'ёзны ды глыбокі крызіс. Першымі ахвярамі гэтай сітуацыі з'яляюцца дзеці, якія рызыкуюць захаваць яе вынікі на працягу сяго свайго жыцця. Жада бы патарыць, каб падтрымаць і натхніць вас, тое, што жо сказа шматлікім сем'ям, якія сабраліся Маніле 25 студзеня на IV Сусветнае спатканне сем'я. Неабходна з упэненасцю і паслядонасцю засведчыць праду аб сям'е заснаванай на

шлюбным саюзе. Яна ёсць вялікім дабром, неабходным для жыцця, для развіцця і будучыні чалавецтва. Перадайце сем'ям Беларусі мой заклік, з якім я жо звярнуся да сяго свету: імкніцеся, каб Эвангелле сталася фундаментальным правілам сям'і, і каб кожная сям'я сталася старонкай Эвангелля, што пішацца нашы часы.

4. Ваша краіна налічвае каля дзесяці мільёна жыхаро, большая частка якіх пражывае гарадах. У Беларусі, нягледзячы на тое, што яна пацярпела меней за іншыя народы у пост-савецкі перыяд, працэсы ваходу шырокі кантэкст існавання Ерапейскага кантыненту адбываюцца запаволена. Вынікі такога адставання абцяжарваюць рэарганізацыю эканомікі і, перад усім у сельскай мясцовасці, вядуць да зросту галечы. Канцэнтрацыя насельніцтва гарадскіх цэнтрах патрабуе значных высілка у ажыццяленні прысутнасці іх Касцёла. Асабліва гэта тычыцца сталіцы Рэспублікі – Мінска, дзе пражывае больш за 20 % насельніцтва.

Сярод прыярытэтных напрамка дзейнасці вы надаеце вагу моладзі, усё большая колькасць якой накіроваецца гарады пошуках магчымасці знайсці сабе занятак. Беспрэцэндэнтны дэмаграфічны крызіс, які ахапі вашу Краіну, з'яляецца, сярод іншага, сур'ёзным выклікам у тым, што тычыцца аб'ялення *"Эвангелля жыцця".* Таксама і з'явы адштурхвання на скраіну грамадскага жыцця, такія як алкагалізм, які апошні час набы яшчэ больш цяжкія формы, чакаюць тэрміновых і эфектыных рашэння. Ва сіх гэтых праблемах Каталіцкі Касцёл, нягледзячы на тое, што з'яляецца меншасцю вашай Краіне, прыкладае высілкі, каб знайсці выхад з падобнай сітуацыі даступнымі сродкамі і структурамі. Заахвочваю вас, дарагія Сабраты, і надалей крочыць гэтым шляхам ды хаце бы выкарыстаць гэтую нагоду, каб падзякаваць каталіцкім арганізацыям іншых краіна, асабліва італьянскім і нямецкім, за тое, што яна прапануюць вам сваю падтрымку і супрацоніцтва.

5. *"Жніво багатае, але работніка мала" (Мт 9,37).* У сувязі з вялізарным аб'ёмам працы, якую трэба выканаць, у думкі адразу прыходзяць гэтыя словы Езуса. Што ж рабіць? Адказ мы знаходзім у Эвангеллі: *"Дык прасіце,* - кажа Хрыстус, - *гаспадара жніва, каб пасла работніка на жніво сваё" (Мт 9,38).* Перад усім - малітва. Неабходна змацніць упрошванне Божай дапамогі ды навучыць верніка зрабіць малітву асноным момантам сярод штодзённых абавязка. Для гэтага будзе карыснай справа, якую вы пачалі па перакладу на беларускую мову Святых тэкста, асабліва тэкста Рымскага імшала.

Апрача малітвы не магу не прыпомніць вашы высілкі галіне выхавання кандыдата да святарства і да пасвячанага жыцця, асабліва вышейшых семінарыях Гродна і Пінска. Жада бы падкрэсліць таксама неабходнасць увагі да святаро, якія займаюцца душпастырскай апекай. Супрацоніцтва дыяцэзіяльных святаро і законніка, што паходзяць з суседняй Польшчы сёння з'яляецца неабходнасцю, якая, безумона, дапаможа змацненню каталіцкай суполкі вашай Краіны.

І рэшце, хачу звярнуцца да экуменічнага дыялогу з Праваславанай Царквой. На вашай зямлі Каталіцкі Касцёл і Правасланая Цэрква засёды жылі разам, таму існуе не мала змешаных у канфесыйным сэнсе сем'я, якія маюць патрэбу апецы, таксама, і з боку Каталіцкага Касцёла. Няхай Пан і надалей працягвае кіраваць вашымі крокамі пошуку заемнай павагі і супрацоніцтва.

У гэтым годзе спаняецца 380 гадо з моманту мучаніцкай смерці Святога Ясафата, Полацкага арцыбіскупа, кро якога асвяціла беларускую зямлю. Памяць аб ягонай пакутніцкай смерці можа быць крыніцай трывалага прошвання аб еднасці хрысціяна ды натхняе хрысціянскія грамады, якія жывуць у Беларусі, крочыць па шляху прымірэння.

6. Даручаю сіх апецы Найсвяцейшай Панны Марыі, якая шановаецца на вашай зямлі пад імянем Маці Божай Жыровіцкай. Прашу Яе быць заступніцай вас, вялебныя і любыя Сабраты, і вашых бліжэйшых памочніка – святаро, законніка і законніц, семінарыста і свецкіх асоба, якія актына займаюцца апостальскай дзейнасцю, і сёй каталіцкай грамады, што жыве Беларусі. Няхай на сіх і на кожнага прасцягне Яна, разам са святымі Заступнікамі вашай зямлі, сваю матчыну апеку. Са свайго боку, запэніваю вас у маім штодзённым успаміне малітве і ад усяго сэрца блаславяю вас.

[00197-AA.02] [Testo originale: Bielorusso]

● TRADUZIONE IN LINGUA ITALIANA

1. "*Vi do un comandamento nuovo: che vi amiate gli uni gli altri; come io vi ho amato, così amatevi anche voi gli uni gli altri*" (*Gv* 13,34). Queste parole, che Gesù lascia come testamento agli Apostoli nel Cenacolo, non cessano di risuonare nel nostro cuore, cari e venerati Fratelli nell'Episcopato!

Benvenuti nella casa di Pietro! Abbraccio con affetto ciascuno di voi. Saluto in particolare Lei, Signor Cardinale, Pastore della Sede Metropolita di Minsk-Mohilev, e La ringrazio cordialmente per le parole che ha voluto rivolgermi a nome non solo degli altri Confratelli, ma dell'intero popolo cattolico di Bielorussia. Saluto voi, amati Pastori di Grodno, di Pinsk e di Vitebsk. Invio con affetto il mio pensiero anche alla piccola ma fervida comunità cattolica di rito bizantino, erede della missione di San Giosafat, e saluto il Rev.mo Visitatore Apostolico *ad nutum Sanctae Sedis*, che quotidianamente se ne prende cura.

L'amore di Cristo ci unisce; è il suo amore che deve impregnare la nostra vita e il nostro servizio pastorale, stimolandoci a rinnovare la nostra fedeltà al Vangelo e a tendere ad una sempre più generosa dedizione alla missione apostolica che il Signore ci ha affidato.

2. È ancora vivo in me il ricordo del nostro incontro nell'aprile del 1997. Fu allora ragione di profonda gioia prendere atto della primavera della vita ecclesiale nel vostro Paese, dopo l'inverno della persecuzione violenta protrattasi per diversi decenni. Allora erano ancora marcati gli effetti dell'ateizzazione sistematica delle vostre popolazioni, specialmente dei giovani, della distruzione quasi totale delle strutture ecclesiastiche e della chiusura forzata dei luoghi di formazione cristiana. Grazie a Dio, è terminata quella rigida stagione e già da alcuni anni è in corso una progressiva, incoraggiante ripresa.

Nel passato quinquennio, la celebrazione dei Sinodi per l'Arcidiocesi di Minsk e per le Diocesi di Pinsk e Vitebsk vi ha offerto l'opportunità di meglio focalizzare le priorità pastorali, elaborando appropriati piani apostolici per le varie esigenze del territorio. Questa volta siete venuti a raccontarmi dei frutti del vostro generoso lavoro pastorale ed insieme a voi ne ringrazio il Signore, sempre misericordioso e provvidente.

3. Si tratta ora di progettare l'impegno futuro. Al primo posto c'è la famiglia, che anche in Bielorussia, attraversa purtroppo una seria e profonda crisi. Prime vittime di tale situazione sono i bambini, che rischiano di portarne le conseguenze per l'intera esistenza. Vorrei ripetere, a vostro conforto e incoraggiamento, quanto ho detto alle tantissime famiglie riunite a Manila, lo scorso 25 gennaio, per il IV Incontro Mondiale delle Famiglie. Occorre testimoniare con convinzione e coerenza la verità sulla famiglia, fondata sul matrimonio. Essa è un bene grande, necessario per la vita, lo sviluppo e il futuro dell'umanità. Trasmettete alle famiglie della Bielorussia la consegna che ho affidato a quelle del mondo intero: fare del Vangelo la regola fondamentale della famiglia, e di ogni famiglia una pagina di Vangelo scritta nel nostro tempo.

4. Il vostro Paese conta quasi dieci milioni di abitanti, dei quali gran parte risiede nelle città. La Bielorussia, se è la Nazione che ha sofferto di meno dei cambiamenti del periodo post-sovietico, è rimasta però anche quella in cui i processi di inserimento nel vasto contesto del Continente europeo sono avvenuti a rilento. Le conseguenze di tale ritardo pesano sulla ristrutturazione economica e, soprattutto nelle campagne, cresce la povertà. La concentrazione della popolazione nei centri urbani comporta uno sforzo notevole per la presenza della Chiesa. Ciò vale specialmente per la capitale Minsk, dove ormai vive più del 20% della popolazione.

Tra le priorità, voi ponete i giovani, sempre più numerosi nelle città e alla ricerca di un possibile impiego. La crisi demografica senza precedenti, che interessa il vostro Paese, costituisce altresì una forte sfida per l'annuncio del "*Vangelo della vita*", e i fenomeni dell'emarginazione, tra i quali l'alcolismo che recentemente si è ulteriormente aggravato, attendono risposte urgenti ed efficaci. A tutte queste problematiche la Chiesa cattolica, pur minoritaria nel Paese, si sforza di rispondere con i mezzi e le strutture disponibili. Vi incoraggio, carissimi, a proseguire su questo cammino e vorrei profittare di quest'occasione per ringraziare quelle organizzazioni cattoliche di altre nazioni, specialmente italiane e tedesche, che vi offrono il loro sostegno e la loro collaborazione.

5. "*La messe è molta, ma gli operai sono pochi*" (*Mt* 9,37). Dinanzi alla mole di lavoro da compiere, viene spontaneo pensare a questa parola di Gesù. Che fare? La risposta ci viene dal Vangelo: "*Pregate dunque* – aggiunge Cristo - *il padrone della messe che mandi operai nella sua messe*" (v. 38). La preghiera, innanzitutto. Occorre intensificare l'implorazione dell'aiuto divino, ed educare i fedeli a fare della preghiera un momento fondamentale tra le loro occupazioni quotidiane. Gioverà a ciò l'opera, che avete iniziato, di tradurre in bielorusso i testi sacri, in particolare quelli del Messale Romano.

Accanto alla preghiera, non posso non ricordare il vostro sforzo per la formazione dei candidati al sacerdozio e alla vita consacrata, specialmente nei due seminari maggiori di Grodno e Pinsk, come pure mi piace sottolineare la necessaria attenzione verso i sacerdoti in cura d'anime. La collaborazione del clero e dei religiosi provenienti dalla vicina Polonia costituisce ora una necessità, che sicuramente aiuterà al consolidamento della comunità cattolica del vostro Paese.

Ed infine il dialogo ecumenico con la Chiesa ortodossa. Nella vostra terra la Chiesa cattolica e la Chiesa ortodossa hanno da sempre vissuto insieme e non poche famiglie sono confessionalmente miste, bisognose pertanto di assistenza anche da parte della Chiesa cattolica. Il Signore continui a guidare i vostri passi nella ricerca del reciproco rispetto e della mutua cooperazione.

Ricorrono quest'anno 380 anni dal martirio di San Giosafat, Arcivescovo di Polatsk, il cui sangue ha santificato la terra bielorussa. Possa il ricordo del suo martirio essere per tutti sorgente di fedeltà a Cristo ed alla sua Santa Chiesa.

7. Tutti affido a Maria, la *Theotokos*. A Lei domando di proteggere voi, venerati e amati Fratelli, i vostri più stretti collaboratori che sono i sacerdoti, i religiosi e le religiose, i seminaristi, i laici attivamente impegnati nell'apostolato e l'intera Comunità cattolica che vive in Bielorussia. Su tutti e su ciascuno Ella vegli materna, insieme ai vostri santi Patroni. Quanto a me, vi assicuro il mio quotidiano ricordo nella preghiera, mentre di cuore vi benedico.

[00197-01.01] [Testo originale: Bielorusso]

RINUNCE E NOMINE

• NOMINA DI CONSIGLIERI DELLA PONTIFICIA COMMISSIONE PER L'AMERICA LATINA

Il Santo Padre ha nominato Consiglieri della Pontificia Commissione per l'America Latina l'Em.mo Card. Theodore Edgar McCarrick, Arcivescovo di Washington (Stati Uniti d'America), e l'Ecc.mo Mons. Marc Ouellet, Arcivescovo di Québec (Canada).

[00196-01.01]

COMUNICATO DEL PONTIFICIO CONSIGLIO PER LA PROMOZIONE DELL'UNITÀ DEI CRISTIANI

• VISITA DI UNA DELEGAZIONE DELLA SANTA SEDE AD ATENE

L'Arcivescovo di Atene e di tutta la Grecia, Sua Beatitudine Christodoulos, ha rivolto a Papa Giovanni Paolo II l'invito a designare una Delegazione della Santa Sede per restituire la visita compiuta a Roma, nel marzo dello

scorso anno, da una Delegazione del Santo Sinodo della Chiesa ortodossa di Grecia.

La Delegazione della Santa Sede, che si recherà ad Atene dal 10 al 14 febbraio c.m., sarà guidata da S.E. il Cardinale Walter Kasper, Presidente del Pontificio Consiglio per la Promozione dell'Unità dei Cristiani, e sarà composta da S.E. Mons. Brian Farrell, e da Mons. Johan Bonny, rispettivamente Segretario ed officiale della Sezione Orientale dello stesso Dicastero. Ad Atene, si unirà alla Delegazione il Nunzio Apostolico in Grecia, S.E. Mons. Paul Fouad Tabet.

Lo scambio delle Delegazioni tra la Santa Sede e la Chiesa ortodossa di Grecia, si situa sulla scia del Viaggio di Sua Santità in terra greca, nel maggio del 2001, ed esso intende stabilire e sviluppare i modi di una collaborazione e di una testimonianza comune - a livello della pace, della giustizia, dei diritti umani, della sacralità della vita, della salvaguardia del creato – e per le problematiche emergenti attualmente nel Continente europeo. Il quadro di tali scambi è stato definito nella Dichiarazione Comune firmata da Papa Giovanni Paolo II e dall'Arcivescovo Christodoulos sull'*Areopago* di Atene, il 4 maggio 2001 : «*Ci rallegriamo del successo e del progresso dell'Unione Europea. L'unità del Continente europeo in un'unica entità civile, senza tuttavia che i popoli componenti perdano la propria autocoscienza nazionale, le loro tradizioni e la loro identità, è stata un'intuizione dei suoi pionieri. La tendenza emergente a trasformare alcuni Paesi europei in Stati secolarizzati senza alcun riferimento alla religione costituisce un regresso e una negazione delle loro eredità spirituale. Siamo chiamati ad intensificare i nostri sforzi affinché l'unificazione dell'Europa giunga a compimento. Sarà nostro compito fare il possibile, perché siano conservate inviolate le radici e l'anima cristiana dell'Europa*».

La Delegazione della Santa Sede, svolgendo un programma analogo a quello della Delegazione del Santo Sinodo della Chiesa ortodossa di Grecia durante la visita 2002 a Roma, incontrerà l'Arcivescovo Christodoulos ed i membri del Santo Sinodo; avrà delle conversazioni con le Commissioni sinodali *per gli affari europei*, *per i rapporti interortodossi ed intercristiani*, *per l'educazione* e *per la promozione sociale*. Essa visiterà tra l'altro alcuni centri e scuole, ed il Dipartimento delle Edizioni della Chiesa ortodossa di Grecia, *Apostoliki Diakonia*. La visita prevede anche alcuni aspetti culturali, oltre a pranzi e cene ufficiali.

[00198-01.01]